

Lausunto

05.04.2024

Asia: VN/23379/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tietosuojavaltuutetun toimiston lausunto

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 3 a §:n muuttamiseksi.

Hallituksen esityksellä on tarkoitus täydentää asetusta (EU) 2018/1724 tietoja, menettelyjä sekä neuvonta- ja ongelmanratkaisupalveluja saataville tarjoavan yhteisen digitaalisen palveluväylän perustamisesta ja asetuksen (EU) N:o 1024/2012 muuttamisesta (jäljempänä ”SDG-asetus”). Esitetyt täydennykset tehtäisiin muuttamalla lakia elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskuksesta (20.11.2009/897) lain 1.1.2025 lähtien voimassa olevassa muodossa.

Tietosuojavaltuutetun toimisto kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa ja toteaa seuraavaa.

Hallituksen esityksen luonnoksessa esitetään muun ohella, että KEHA-keskus toimii digitaalisen palveluväylän (Single Digital Gateway) tietojenvaihtoon liittyvän kansallisen teknisen järjestelmän rekisterinpitäjänä SDG-asetuksen 14 artiklan mukaisesti kansallisin osin. Esitetyllä muutoksella ei olisi hallituksen esityksen luonnoksen mukaan vaikutusta siihen, että todistusmateriaalia vaihtavat toimivaltaiset viranomaiset olisivat yhä rekisterinpitäjiä omien menettelyidensä ja rekisteriensä

osalta. Esitetyn muutoksen tarkoitus on hallituksen esityksen luonnoksen mukaan selkeyttää KEHA-keskuksen roolia todistusmateriaalin vaihdossa toimivaltaisten viranomaisten välillä ja erityisesti tietosuojaa koskevien vastuiden kannalta, kun SDG-asetus digitaalisesta palveluväylästä astuu täysimääräisesti voimaan.

Rekisterinpitäjyyden määrittäminen lain tasolla on yhteiskunnallisesti erittäin merkittävää. Viitaten KEHA-keskuksen määrittelemiseksi rekisterinpitäjäksi kyseisissä yllä todetuissa tilanteissa olisi hallituksen esityksessä tarpeellista esittää nykyistä laajemmin perusteluita KEHA-keskuksen yksinomaiselle rekisterinpitäjyydelle. Tässä olisi tarpeellista huomioida erityisesti komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/1463 rajatylittävää automaattista todistusmateriaalin vaihtoa koskevan teknisen järjestelmän teknisistä ja toiminnallisista eritelmistä ja yhden kerran periaatteen soveltamisesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1724 mukaisesti ja erityisesti sen artikloissa 33–35 todettu. Asiassa olisi samalla tarpeellista huomioida ja arvioida nykyistä laajemmin toimivaltaisten viranomaisten roolia käsillä olevassa tilanteessa.

Yleisesti ottaen toimivaltaisten viranomaisten (tietosuojaoikeudelliset)roolit ja vastuut on tarpeellista arvioida tarkasti ja tosiasiallisen tilanteen mukaan. KEHA-keskuksen määrittelemiseksi rekisterinpitäjäksi yllä todetuissa tilanteissa tulisikin asiassa huolehtia myös tarkoin siitä, että rekisterinpitäjyyden osoittavat tilanteet ovat määritettävissä selkeästi. Asiaa koskien hallituksen esityksessä olisi suotavaa esittää konkreettisia ja selkeyttäviä esimerkkejä esityksessä muuten todetun lisäksi.

Hautala Annina
Tietosuojavaltuutetun toimisto

Vaanola Jussi
Tietosuojavaltuutetun toimisto